

چکیده

هر متهم از حقوق و آزادی‌هایی برخوردار است که باید الزاماً و به گونه ای موثر از آن حمایت شود و آن هم توسط حضور وکیل در تمام مراحل تحقیق بویژه مرحله تحقیقات مقدماتی میسر است. امروزه یکی از معیارهای سنجش عدالت دستگاه قضایی در جوامع، حق بهره مندی از وکیل بوده و بدیهی است لازمه هرگونه اقدامی از ناحیه وکیل مستلزم پیش بینی این حق در قوانین می باشد که متضمن تکلیف مقامات و ضابطان قضایی جهت رعایت حق مزبور باشد. حق متهم برای بهره‌مندی از وکیل، به طور خاص در حقوق فرانسه به طور متعدد مورد تصریح قرار گرفته است این مهم در نظام حقوقی ایران نیز مورد عنایت قرار گرفته است. سعی در تحقیق حاضر به بررسی حق برخورداری متهم از وکیل در مراحل مقدماتی در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و مقررات آیین دادرسی کیفری فرانسه پرداخت و به این نتیجه رسید که با بررسی این قانون ها، مشخص می‌گردد که قانونگذار در آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با در نظر داشتن ضرورت و اهمیت حضور وکیل در تمامی مراحل دادرسی کیفری اعم از تحقیق و محاکمه، دامنه حضور و اختیارات وکلای را نسبت به قبل گسترش داده، ولی هنوز جهت انطباق کامل با حقوق فرانسه خلأها و ایراداتی دارد که گاه ناشی از رویکرد امنیت مدار و گاه شاید ناشی از سهو قانونگذار بوده و باید در جهت رفع این نواقص بکوشد. از سویی نظام حقوقی فرانسه حضور وکیل متهم در تمام مراحل دادرسی کیفری به ویژه مرحله تحقیقات مقدماتی و نگهداری تحت نظر، لزوم آگاه ساختن متهم در خصوص حق داشتن وکیل و انتخاب وکیل تسخیری برای متهم را بیش از پیش مورد توجه قرار داده است.

واژگان کلیدی: وکیل، دفاع، متهم، تحقیقات مقدماتی، قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲؛ حقوق کیفری فرانسه

